

מקורות פרשת נח תש"פ ארבע קושיות לפרשת המבול והתיבה

מלאכי השרת לפני הקב"ה: חמורה גנוזה... אתה מבקש ליתנה לבשר ודם?! אמר משה: רבונו של עולם, תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה... **לא תרצח לא תנאף לא תגנוב** - כלום קנאה יש ביניכם?

שערי קדושה חלק א שער ב: דע כי כל המידות הרעות מושרשות בארבע מדרגות נפש היסודית... יסוד האש ממנו נמשכת הגאווה וגסות הרוח, ובכללה הכעס, כי מפני הגאווה מתכעס האדם כשאין עושים רצונו. יסוד הרוח ממנו נמשך דיבור שיחה בטלה לדברים שאין בהם צורך כלל... לדבר חנופה, ושקר, ולשון הרע, ולגלות שבחיו להתגדל בפני הבריות. יסוד המים ממנו תאוות התענוגים כי המים מצמיחים כל מיני תענוג, וממנו **החמדה לגזול ממון חברו ואשתו וכל אשר לו להתענג בהן והקנאה כי יקנא בחברו, אשר לו ממון רב וכיוצא להתענג בו.** יסוד העפר ממנו מדת העצבות בכל פרטיה.

4. בראשית א, ב: והארץ הייתה תוהו ובוהו ורוח אלוקים מרחפת על פני המים...

שם ו: ויאמר אלוקים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין מים למים.

ירושלמי חגיגה ב, א: בתחילת ברייתו היה העולם כולו מים במים.

בראשית רבה ה, א: מתחילת ברייתו של עולם לא היה קילוסו של הקב"ה עולה אלא מן המים, עמד דור המבול ומרד בו, אמר הקב"ה יפנו אלו ויבואו אותן שישבו מקודם.

תורה אור שם: ולזאת בא המבול דווקא שהוא בחי' מים בכדי לטהר את הטמאים, כדוגמת המקוה ארבעים סאה שהיא מטהרת את הטמא, כמו כן היה המבול בכדי לטהר את כל הארץ וכמו שכתוב (יחזקאל לו) וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם.

תורה אור שם ט, א: תיבת נח היא בחינת **תיבות התפלה** וכמ"ש 'בא אתה וכל ביתך אל התיבה'.

עבודת ישראל פרשת נח: שמענו מאדמו"ר מורנו הרב דוב בער (המגיד ממעזריטש) כי שיעור התיבה הוא שלש מאות אמה אורך - מספר אות **ש'**, חמישים אמה רוחב - בגימטריה אות **נ'**, ושלשים אמה קומתה בגימטריה אות **ל'**... הצירוף מהן הוא **לש"ן**.

1. תורה אור פרשת נח: 'מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה ונהרות לא ישטפוה'... הנה מים רבים הם כל טרדות הפרנסה והמחשבות שבענייני עולם הזה, ועם כל זה לא יוכלו לכבות את האהבה שהיא בחינת האהבה המסותרת שיש בכל נפש מישראל... להיות בבחינת תשוקה נפלאה לעלות למעלה... ומהם נעשה **תיבת נח** [להינצל מהמבול]... כמו שכתוב 'בא אתה וכל ביתך אל התיבה'.

2. פירוש הרא"ש על התורה: יש לתמוה מאי שנא שהביא הקב"ה מבול יותר משאר מכות?

תורה אור שם: אינו מובן ענין המבול שאם היה רק להעביר ולשחת האנשים החוטאים, למה הוצרך לרעש גדול כזה? הלא ברגע אחד היה ביכולת ה' להעבירם אף בלא המבול?

תענית ז: גדול יום הגשמים כיום שניתנה בו תורה... גדול יום הגשמים שאפילו הישועה פרה ורבה בו [מליצי זכות נכנסים לפניו ביום הגשמים, רש"י]... גדול יום הגשמים שאפילו פרוטה שבכיס מתברכת.

שולחן ערוך יורה דעה רמב"ל: אין לאדם להורות [לפסוק הלכה] עד ארבעים שנה.

דברים רבה ואתחנן: יש תפילה שנענית לארבעים יום. ממי אתה למד? ממשה, דכתיב 'ואתנפל לפני ה' את ארבעים הימים'.

שער רוח הקודש (רבי חיים ויטאל): יש מנהג קדום בכל ישראל להתענות ארבעים יום רצופים מהיום הראשון של פרשת שמות עד פרשת תרומה וקצת מן תצווה ונתנו בהם סימן 'שובו בנים שובבים' [ראשי תיבות 'שמות, וארא, בא, בשלח, יתרו, משפטים].

תנחומא נח ה: למה אמר הקב"ה לנח שיעשה תיבה?... וכי לא היה יכול להצילו בדברים או להעלותו לשמים באמונתו? אלא אמר הקב"ה: מתוך שאני אומר לו 'עשה לך תיבת עצי גפר' והוא עומד ועוסק בה וכורת ארזים, הם מתכנסים אצלו ואומרים לו: נח, מה אתה עושה? והוא אומר: תיבה, שאמר לי הקב"ה שמביא מבול לעולם, ומתוך כך שומעים ועושים תשובה.

3. סנהדרין קח, א: דור המבול עברו על הכול [עבודה זרה וגילוי עריות] אבל לא נחתם גזר דינם עד שפשטו ידם **בגזל**.

שבת פח, ב: בשעה שעלה משה למרום לקבל תורה... אמרו